

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04; 29-35-69
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefon dyżurny: 21-34-34
Telex: 816-436

BD/243/ 61/89

"WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO", CZYLI NOWOROCZNE
ŻYCZENIA DLA RZĄDU

Komunikat z badań

Grudzień 1989 r.

W sondażu¹, zrealizowanym przez CBOS pod koniec 1989 r., poprosiliśmy respondentów o sformułowanie życzeń, jakie chcieliby przekazać rządowi z okazji Nowego Roku. Nieliczna grupa ankietowanych (1,4%) uchyliła się od ich wyrażenia. Powody były różne: 0,7% - odpowiedzi "nie wiem", "trudno powiedzieć", 0,4% - wypowiedzi krytyczne, niechętnie rządowi bądź premierowi, 0,3% - wypowiedzi typu - "nic bym mu nie życzył".

Z okazji Nowego Roku rządowi premiera T. Mazowieckiego życzy się najczęściej wszystkiego najlepszego, sukcesów, powodzenia, realizacji zapowiadanych obietnic, programów, konsekwencji, wytrwałości, upor, poprawy sytuacji gospodarczej kraju oraz zdrowia, sił.

Generalnie życzenia badanych można podzielić na trzy grupy. Pierwszą, najliczniejszą stanowią życzenia zdawkowe, ogólnikowe, czyli takie, jakie się zwykle wyraża przy tej okazji; drugą - życzenia sukcesów w sprawowaniu władzy, podejmowanych przez niego decyzjach, trzecią zaś - mające charakter postulatów, których realizacja doprowadziłaby do pożądanego stanu: gospodarke, warunki życia społeczeństwa i sytuację polityczną. Najwięcej życzeń w tej grupie dotyczyło sfery gospodarczej (15%), najmniej - politycznej (6,9%).

<u>Życzenia respondentów</u>	<u>Wskazania w %</u>
<u>Życzenia zdawkowe, ogólnikowe</u>	<u>53,3²</u>
- wszystkiego najlepszego, sukcesów, wygranej	21,8
- konsekwencji, wytrwałości, upor	14,9
- dobrych rządów, mądrych rządów, trafnych decyzji	10,9
- zdrowia, sił	9,2
- spokoju, stabilizacji	3,1
- rozsądku	1,7
- operatywności, szybkiego działania	1,4
- szczęścia, błogosławieństwa bożego	1,2
- odwagi	1,0
- cierpliwości	0,9
- dostatku	0,3

¹ "Aktualne wydarzenia (15)" - sondaż zrealizowano w dniach 17-21 listopada 1989 r. na ogólnopolskiej 1497-osobowej reprezentatywnej próbie udziałowej dorosłej ludności.

² Procenty nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli podać kilka życzeń.

<u>Życzenia sukcesów w sprawowaniu władzy</u>	<u>33,3</u>
- realizacji obietnic, programu	21,3
- uzyskania poparcia społecznego	6,7
- troski o człowieka, zajęcia się sprawami ludzkimi	2,3
- utrzymania się przy władzy, długiego okresu rządzenia	2,1
- cierpliwości, wytrzymałości społeczeństwa, spokoju społecznego, dobrej polityki kadrowej	0,6
- zmiany systemu rządzenia - ogólnie	0,3
- postępowania innego niż poprzednie ekipy	0,3
- dobrej opozycji wobec swoich rządów	0,1
<u>Życzenia - postulaty zmian sytuacji kraju</u>	<u>27,8</u>
<u>Gospodarka (15%)</u>	
- poprawa sytuacji gospodarczej, przełamanie trudności	10,6
- uzyskanie znaczącej pomocy z Zachodu	3,4
- zajęcie się sprawami rolnictwa	0,7
- poprawa finansów państwa, opanowanie deficytu budżetowego	0,5
- poprawa dyscypliny pracy	0,4
<u>Warunki życia (8,1%)</u>	
- poprawa położenia materialnego społeczeństwa	4,0
- opanowanie inflacji	3,3
- poprawa zaopatrzenia rynku	1,4
- poprawa systemu płac	0,4
- poprawa sytuacji mieszkaniowej społeczeństwa	0,2
<u>Polityka (6,9%)</u>	
- ogólnie-uporządkowanie spraw kraju	4,9
- demokratyzacja kraju, kontynuowanie rozpoczętych przeobrażeń	0,9
- zmiana ustroju, pokonanie PZPR	0,6
- wierność linii politycznej L. Wałęsy	0,3
- dobra polityka wobec krajów socjalistycznych	0,3

Aby odtworzyć klimat formułowanych życzeń, przytoczymy niektóre wypowiedzi badanych w oryginalnym brzmieniu.

Wszystkiego najlepszego, w szczególności szczęśliwego zrealizowania podjętych zamierzeń; Wytrwałości i dokonania tego, co zamierzają, bo jak do tej

pory rząd tylko obiecywał; Premierowi Mazowieckiemu wytrwałości i błogosławieństwa bożego; Zdrowia Mazowieckiemu, pozostałym trzeźwego spojrzenia na rzeczywistość; Żeby wytrwał w swoich zamiarach poprawy sytuacji i działał bardziej konsekwentnie; Aby się wszystko udało, to co zostało założone, żeby nie popełniać błędów poprzednich rządów; Osiągnięcia zamierzonych celów, poparcia społeczeństwa, cierpliwości wszystkich; Żeby rządził lepiej i dłużej niż rząd Rakowskiego; Żeby ciągle rząd się nie zmieniał, żeby doprowadził Polskę do ładu; Aby rządowi się udało, aby nie zawiodł społeczeństwa, które w niego wierzy; 100 lat życia dla Premiera i lepszych wyników gospodarczych dla kraju; Żeby tak kierował krajem, abyśmy wyszli z kryzysu gospodarczego. Aby nie brakowało towarów w sklepach. Aby ludziom nie brakowało pieniędzy na codzienne życie; Niech trochę zmieni swoją działalność, trzeba trochę pomyśleć o młodych, wybudować im mieszkania i dać dobrze zarobić; Lepszych osiągnięć, żeby naród lepiej pracował, żebyśmy się uśmiechali; Aby z Polski zrobił Amerykę; Upadku komunizmu; Żeby wyprowadził kraj na lepszą drogę, żeby się ludziom żyło dostatnio; Aby udało się mu umocnić złotówkę i poprawić zaopatrzenie rynku. Jeżeli to się uda, to społeczeństwo będzie miało zaufanie do rządu; Niech wreszcie zacznie działać na korzyść społeczeństwa.

Rok temu w sondażu³ zamieściliśmy podobne pytanie, z tą różnicą, że była to prośba o sformułowanie życzeń dla premiera M.F. Rakowskiego. Odmówiła wyrażenia życzeń znacznie większa grupa ankietowanych niż w przypadku rządu T. Mazowieckiego - prawie 13%, w tym ponad 7% stanowiły wypowiedzi krytyczne, niechętne ówczesnemu szefowi gabinetu. Pozostali życzyli mu właściwie tego samego, co obecnemu rządowi, a więc: wszystkiego najlepszego, sukcesów, pomyślności (20,4%), realizacji zapowiedzianych reform, dotrzymania obietnic (16,4%), dobrych rządów, trafnych decyzji (14,8%), wytrwałości, konsekwencji (12,7%).

³ "Jak minął rok 1988?" - badanie przeprowadzono 24 - 29 listopada 1988 r. na reprezentatywnej 1468-osobowej ogólnopolskiej próbie udziałowej dorosłej ludności.